

RAPPORT
Flora- en faunaquickscan
op een locatie
tussen de Donkerstraat
en de Waalbandijk te Varik
- AM11144 -

Opdrachtgever

Ordito
Postbus 94
5126 ZH GILZE

Projectnummer

Aeres Milieu projectnummer AM11144

Status rapport

Definitief

Autorisatie

Opsteller rapport:	paraaf	datum
Ir. J.P.M. Hovens		24 augustus 2011
Ir. G. Lenstra		

Kwaliteitscontrole:	paraaf	datum
Ing. J.M.G. Reuver		24 augustus 2011

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
2.	BELEIDSKADER	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Flora- en faunawet.....	7
2.3	Natuurbeschermingswet 1998.....	8
3.	WERKWIJZE	11
3.1	Beschrijving van het plangebied.....	11
3.2	Veldinventarisatie	12
4.	RESULTATEN INVENTARISATIE	13
4.1	Resultaten beleidsinventarisatie.....	13
4.2	Resultaten veldinventarisatie.....	14
5.	EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN INGREEP	17
5.1	De ingreep	17
5.2	Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied	17
5.3	Effecten op algemeen voorkomende vogelsoorten	17
5.4	Effecten op bijzondere vogels	17
5.5	Effecten op de EHS en Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal	18
6.	CONSEQUENTIES VANUIT DE WET- EN REGELGEVING	19
6.1	Flora- en faunawet.....	19
6.2	Overige regelgeving	19
	Literatuur	21

1. INLEIDING

In opdracht van Ordito heeft Aeres Milieu in samenwerking met Faunaconsult een quickscan flora- en fauna uitgevoerd op een locatie tussen de Donkerstraat en de Waalbandijk te Varik. Op deze locatie wordt een landgoed gerealiseerd, met een woonblok en natuurontwikkeling. Aeres Milieu is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen mogelijk voor in het plangebied
- welke effecten heeft de voorgenomen ingreep
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.

2. BELEIDSKADER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402) is op 1 april 2002 in werking is getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, (de oude) Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 18 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

- algemene soorten (FF1);
- overige soorten (FF2);
- streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' –zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Voor ingrepen waarvoor geen goedgekeurde gedragscode bestaat, moet ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige soorten', een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor bijlage 1 soorten wordt getoetst aan de volgende drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zg. uitgebreide toets en aan alle drie moet worden voldaan. Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het gaat om streng beschermde soorten en/of vogels, dan wordt extra getoetst op een vierde criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van 'zorgvuldig handelen'

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van streng beschermde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Volksgezondheid of openbare veiligheid
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van vogels ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- Volksgezondheid of openbare veiligheid

2.3 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurbeschermingswet 1998 beschermt verschillende soorten gebieden

De eerste Natuurbeschermingswet in Nederland dateert van 1967, deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen, onder andere door het aanwijzen van beschermde natuurmonumenten. Deze oorspronkelijke natuurbeschermingswet is in 1998 vervangen en sindsdien richt de wet zich nog uitsluitend op de bescherming van gebieden.

De bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (tezamen genoemd "Natura 2000") zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van de volgende soorten gebieden:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (samen zijn dit de Natura 2000-gebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands (RAMSAR Conventie).

De Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Een aantal gebieden is hierbij aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

De Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vormen samen Natura 2000. Alle lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EL&I. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Beschermde natuurmonumenten

Met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zullen Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met zo'n aanwijzing komen te vervallen. De buiten de Natura 2000 gebieden gelegen Beschermde Natuurmonumenten blijven bestaan. Beschermde Natuurmonumenten zijn als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van grote ecologische waarden.

Wetlands (RAMSAR Conventie)

De Ramsar-conventie is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (draslanden) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. Een groot deel van deze beschermde wetlands is in Nederland ook al als Natura 2000 gebied aangewezen.

3. WERKWIJZE

3.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1. Het plangebied (rood omlijnd) en bijzondere waarnemingen

Het plangebied bevindt zich tussen de Waalbandijk en de Donkerstraat te Varik en is grotendeels ingericht als maïsakker en als laagstamboomgaard (peren en appels). Aan de Donkerstraat bevindt zich een sloot die is bedekt met kroosvaren en eendenkroos. Tussen de verschillende kavels van het plangebied bevinden zich sloten, die tijdens het veldbezoek droog stonden. De oevers en bermen in het plangebied zijn begroeid met soorten als riet, braam, perzikkruid, grote brandnetel, reuzenberenklauw, kleine valerian, fluitenkruid, haagwinde, smeerwortel, jonge essenopslag en straatgras. In de laagstamboomgaard staat een schuurtje. De omgeving rond het plangebied is landelijk ingericht. In het perceel naast het plangebied bevindt zich een mispel.

3.2 Veldinventarisatie

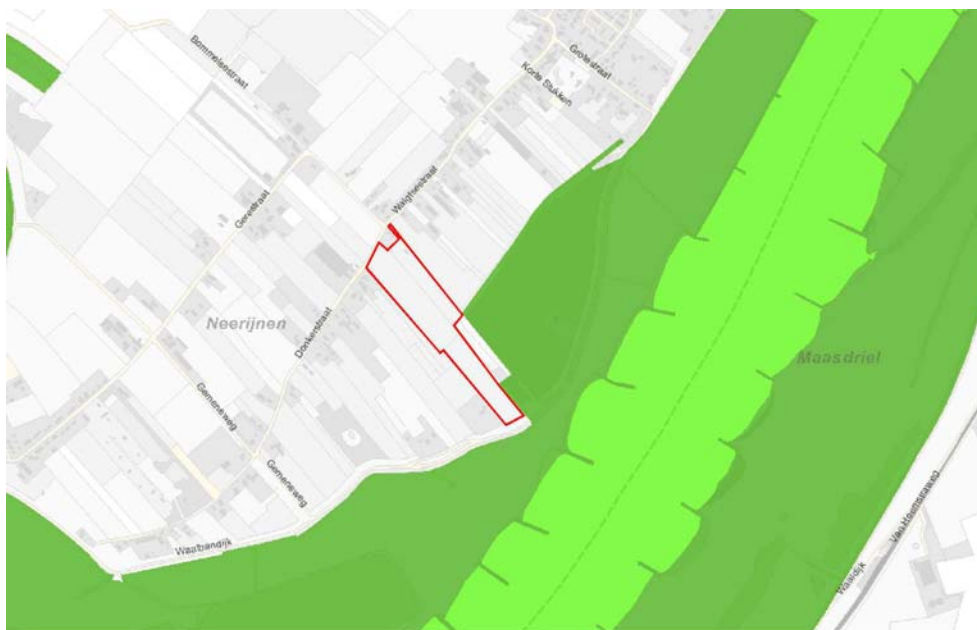
Op 7 juni 2011 is het plangebied en directe omgeving bezocht voor een quickscan. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren en vogels en geschikte habitats voor reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Het te slopen schuurtje is van binnen en van buiten geïnspecteerd op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dieren. Beschermde planten werden in kaart gebracht, alle wateren werden met een steeknet van 70 cm breed bemonsterd op het voorkomen van beschermde vissen en amfibieën.

Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (Bijlsma *et al.*, 2001; Bos *et al.*, 2006; Limpens *et al.*, 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004, 2006, 2007 en 2010; Van Roomen, 2000; Huizinga *et al.*, 2010 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

4. RESULTATEN INVENTARISATIE

4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied ligt tegen de Ecologische HoofdStructuur (EHS) aan, zie figuur 4.1.1.

Figuur 4.1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de EHS (groen weergegeven).

Het plangebied ligt tegen Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' aan, zie figuur 4.1.2.

Figuur 4.1.2. Ligging van het plangebied (rood weergegeven) ten opzichte van Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' (geel weergegeven).

Het dichtstbijzijnde beschermde natuurmonument is 'Kil van Hurwenen'; dit ligt op circa 5 km afstand van het plangebied, in westelijke richting.

4.2 Resultaten veldinventarisatie

Zoogdieren

Het te slopen schuurtje in de laagstamboomgaard is tijdens het veldbezoek van binnen volledig geïnspecteerd. Hierin werden geen uitwerpselen, sporen etc. van vleermuizen aangetroffen. Het dak en de muren zijn enkelwandig, waardoor het uitgesloten is dat vleermuizen er een vaste rust- en verblijfplaats hebben. Ook zijn er geen bomen met holten in het plangebied aanwezig. De laagstamboompjes zijn te laag om als vaste vliegroute voor vleermuizen te dienen.

Op een enkele haas na, werden er geen sporen, wissels, uitwerpselen etc. van overige zoogdieren tijdens het veldbezoek aangetroffen. Tabel 4.2.1 geeft de overige beschermde zoogdiersoorten weer die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Haas (<i>Lepus europeus</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Tabel 4.2.1. Beschermde zoogdiersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Vogels

In een rietkraag in het plangebied bevond zich tijdens het veldbezoek een territoriale kleine karekiet. Deze broedt hier waarschijnlijk. In de rest van het plangebied zijn geen territoriale vogels waargenomen. In de rietkraag bevinden zich daarnaast waarschijnlijk nesten van algemene vogelsoorten als grasmus en fazant (beide werden tijdens het veldbezoek nabij het plangebied waargenomen). Vogels, waarvan Dienst Regelingen (2009b) het nest jaarrond als een vaste rust- en verblijfplaats beschouwt, broeden niet in het plangebied, omdat er geen bomen met grote nesten of holten in het plangebied aanwezig zijn. Ook zijn er geen nesten van vogels waarvan Dienst Regelingen (2009b) een omgevingscan eist, in het plangebied te verwachten.

Net buiten het plangebied staan 2 twee holle hoogstamappelbomen. In de meest zuidelijke bevond zich tijdens het veldbezoek een holenduif, in de noordelijke een jonge groene specht. In het ruige perceel ten zuiden van de twee hoogstambomen werd tijdens het veldbezoek een zingende blauwborst waargenomen, dit duidt op een mogelijk broedterritorium van deze soort. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een achtertuin met een ooievaarsnest (zie foto voorzijde) met een jong. Het voorkomen van broedterritoria van de blauwborst en de ooievaar (beiden Bijlage 1 soorten van de Vogelrichtlijn) en van de groene specht (vermeld op de Nederlandse Rode Lijst, categorie 'kwetsbaar') toont de waarde van de omgeving van het plangebied voor vogels. Dienst Regelingen (2009b) eist ten aanzien van nesten van de groene specht een zogenaamde omgevingscan. Alleen van de ooievaar worden het nest en de habitat rond het nest jaarrond als vaste rust- en verblijfplaats gezien (Dienst Regelingen, 2009b). Tabel 4.2.1 geeft de vogelsoorten weer die nabij het plangebied broeden waarvan het nest jaarrond is beschermd.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Tabel 4.2.2. Nabij het plangebied broedende vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Planten

Beschermde planten zijn afwezig. In het plangebied werden alleen algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 3.1).

Overige beschermde soorten

In de sloot parallel aan de Donkerstraat werd tijdens het veldbezoek een snoek (niet beschermd onder de Flora- en faunawet) en een middelste groene kikker gevangen. Voor reptielen en overige beschermde soorten is het plangebied ongeschikt. De (mogelijk) in het plangebied voorkomende beschermde amfibieënsoorten zijn weergegeven in tabel 4.2.3.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Middelste groene kikker (<i>Rana esculenta</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

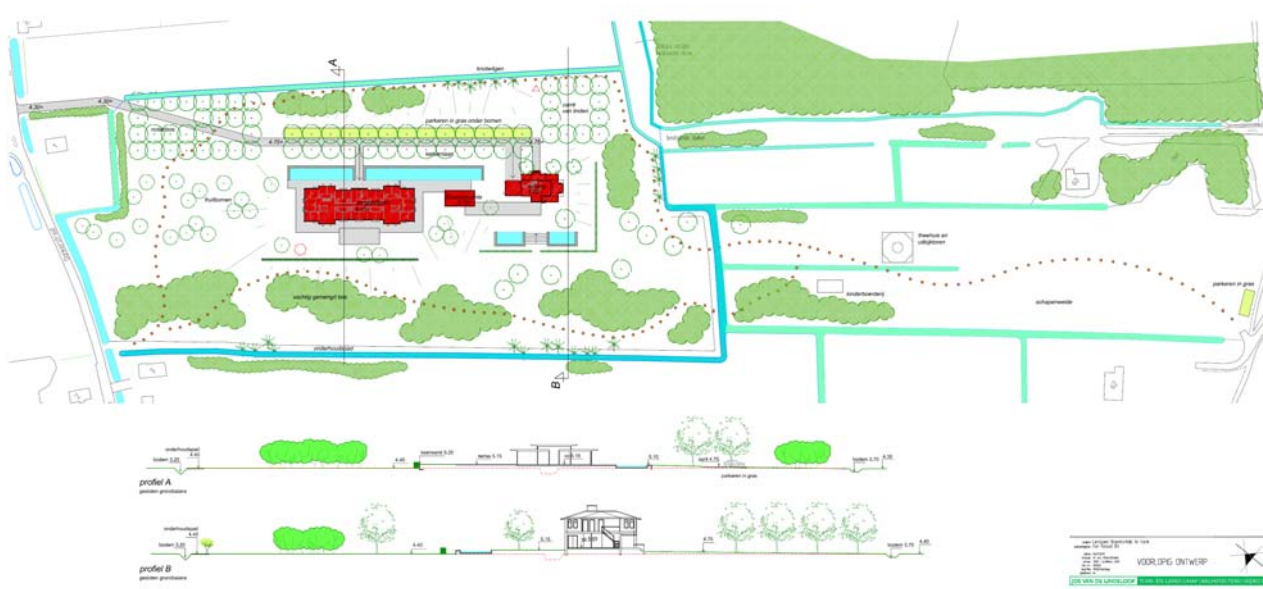
FF3 = streng beschermde soorten

Tabel 4.2.3. In het gebied voorkomende beschermde amfibieënsoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

5. EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN INGREEP

5.1 De ingreep

De maïsakkers en laagstamboomgaard worden omgevormd tot een Natuurschoonwet Landgoed. Het wandelpad naast de twee hoogstambomen met daarin een nest van de holenduif en groene specht wordt aangesloten op een aan te leggen wandelpad op het landgoed. Figuur 5.1. geeft de voorgestane ontwikkelingen weer.

Figuur 5.1 Voorgestane inrichting

5.2 Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied

Het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren en amfibieën zal tijdelijk (deels) verdwijnen. Holen en individuen van algemeen voorkomende zoogdieren zullen hierbij mogelijk worden verstoord of verdwijnen. Na realisatie zal de hoeveelheid geschikte habitats voor al deze soorten fors toenemen.

5.3 Effecten op algemeen voorkomende vogelsoorten

De te verwijderen rietkraag dient buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten te worden verwijderd (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli). Hierdoor wordt schade aan vogels, hun eieren en nesten voorkomen.

5.4 Effecten op bijzondere vogels

Door de omvorming van zwartstroken (de helft van de laagstamboomgaard bestaat uit zwartstroken) en maïsakkers in waterrijke natuur, zal de hoeveelheid habitat van bijzondere soorten als groene specht, blauwborst en ooievaar toenemen.

Het door te trekken wandelpad en een deel van de aan te leggen watergangen komen op korte afstand van de twee hoogstambomen met nesten van de groene specht en holenduif te liggen. Om verstoringen van deze nesten te voorkomen dienen de aanleg van het wandelpad en watergangen in een straal van 35 m rond de twee hoogstambomen (paarse en rode stip in figuur 3.1) buiten het broedseizoen plaats te vinden. Hierdoor vindt er geen verstoring van de nesten plaats.

Het gebruik van het wandelpad zal naar verwachting geen negatief effect op de nesten hebben; groene spechten en holenduiven broeden immers vaak in laanbomen naast wandelpaden. De verwachting is bovendien dat het wandelpad niet veelvuldig zal worden gebruikt.

Het nest van de nabij het plangebied broedende ooievaars bevindt zich op circa 50 meter afstand van het plangebied. De ooievaars zullen naar verwachting van de voorgenomen werkzaamheden geen noemenswaardige verstoring ondervinden. Deze ooievaars nestelen boven een gazon, op enkele meters afstand van het terras van de burens en zijn gewend aan de mens (worden volgens de buurman ook door hen bijgevoerd).

5.5 Effecten op de EHS en Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal'

Het verdwijnen van de jaarlijkse bemesting op de huidige maïsakkers, het niet meer spuiten van herbiciden in de zwartstroken en de aanleg van natte natuur in een groot deel van het plangebied, zal de natuurwaarden in de nabijgelegen EHS en Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' versterken.

6. CONSEQUENTIES VANUIT DE WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

Beschermde dieren uit de categorie 'algemene soorten': vrijstelling

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie 'algemene soorten' voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van 'AMvB artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing voor algemene soorten te worden aangevraagd.

Algemene vogels: geen directe schade

Door het verwijderen van de vegetatie buiten de periode 15 maart tot 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) uit te voeren, wordt directe schade aan algemeen voorkomende vogels, hun nesten en eieren voorkomen.

Bijzondere vogels: geen verstoring van nesten

Net buiten het plangebied bevinden twee hoogstambomen, waarin in de broedtijd nesten van de groene specht en de holenduif aanwezig zijn (rode en paarse stip in figuur 3.1). Om verstoringen van deze nesten te voorkomen, dient de aanleg van wandelpaden en watergangen in een straal van 35 m rond de twee hoogstambomen buiten het broedseizoen plaats te vinden, dus buiten de periode 15 maart – 15 juli.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde 'algemene zorgplicht' is ook op beschermde soorten uit de categorie 'algemene soorten' van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie 'algemene soorten') die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en na afloop van de werkzaamheden in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

6.2 Overige regelgeving

Omdat er positieve effecten op de EHS en Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid en is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).

Literatuur

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en K.C.J. Camphuysen. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Limpens, H.G.J.A., K. Mosterd en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- Roomen, van, M.W.J., A. Boele, M.J.T van der Weide, E.A.J. van Winden en D. Zoetebier. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.